

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

1 JUNI 1993

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

— van de heren L. Barbé, M. Maertens en A. De Boeck —

betreffende de aanleg van hoogspanningslijnen in Vlaanderen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Hoogspanningslijnen veroorzaken elektro-magnetische velden (EMV-en). Het effect hiervan op de volksgezondheid is het voorwerp geweest van talrijke studies. Reeds in 1979 bleek uit wetenschappelijk onderzoek in de Verenigde Staten dat kinderen die leefden in de buurt van een hoogspanningslijn twee keer zo veel kans op kanker hebben als normaal. Sindsdien volgden er meer dan 200 epidemiologische studies.

In ons land werd op 18 april 1990 het „rapport-Deworme” voorgesteld, een „evaluatie van de invloeden, op de gezondheid van mens en dier, van elektrische leidingen met hoge en zeer hoge spanning.” Het besluit was „dat er met de huidige kennis van zaken geen bewijs bestaat van een rechtstreekse schadelijke invloed op de levende organismen van het elektrisch en magnetisch veld, opgewekt door elektrische luchtlijnen zelfs op zeer hoge spanning.” Er was zware kritiek op die studie. Ze was gebaseerd op een selectie van studies die net geen schadelijke invloed van EMV-en aantoonen. Studies die dat wel aantoonen werden niet geraadpleegd. Het besluit van het „rapport-Deworme” is dus onwetenschappelijk.

De huidige stand van het wetenschappelijk onderzoek van de invloed van EMV-en op de volksgezondheid kan als volgt samengevat worden :

— uit talrijke studies blijkt dat bij mensen die beroepshalve meer in contact komen met EMV-en (elektriciens, lassers, filmprojecteurs, . . .) een verhoogd aantal gevallen van leukemie en hersentumoren worden vastgesteld ;

— bij mensen die leven in de nabijheid van hoogspanningslijnen werden talrijke klachten genoteerd : depressies, slaapstoornissen, hormonale stoornissen, miskramen, hoofdpijn . . . Bij volwassenen werd er, op enkele studies na, geen duidelijke toename van kanker vastgesteld, bij kinderen echter wel, en dit in verschillende zeer uitgebreide studies.

De effecten van EMV-en op de menselijke gezondheid kunnen dus echt niet langer worden afgedaan als psychologisch of psychosomatisch. Vooral het verhoogde voorkomen van kanker bij kinderen die wonen in de buurt van hoogspanningslijnen is duidelijk aangetoond. In ons land, dat dicht doorkruist is met hoogspanningslijnen, is er dus een belangrijk probleem inzake volksgezondheid, dat tot nu toe totaal geen aandacht kreeg van het beleid. Hierin moet dringend verandering komen.

Een bijkomende reden om geen nieuwe hoogspanningslijnen meer aan te leggen, is uiteraard de esthetische hinder. Nu al worden talloze landschappen door die lijnen ontsierd. Nieuwe hoogspanningslijnen zouden de schaarse stukjes open ruimte in ons land verder verminken.

De kern van de zaak is ten slotte te herleiden tot de gevoerde energiepolitiek. Bij de planning van de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen zijn de elektriciteitsproducenten uitgegaan van een groei van het elektriciteitsverbruik van 2,5 percent (uitrustingsplan 1988 - 1998). Dit is totaal in tegenspraak met een duurzame ontwikkeling die ook door deze regering wordt gesteund. Greenpeace toonde met een studie aan dat het elektriciteitsverbruik in ons land alleen al met ingrepen inzake efficiëntie tegen het jaar 2000 met 30 à 36 percent verminderd kan worden. De aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen is bij dalend elektriciteitsverbruik uiteraard niet meer nodig, integendeel. Er kunnen lijnen verwijderd worden.

Er moet dus afgestapt worden van een energiepolitiek die mikt op meer energieverbruik (waarbij elektriciteit een sleutelrol speelt), met als gevolg ook meer vervuiling en nieuwe hoogspanningslijnen. Er moet integendeel werk gemaakt worden van een vermindering van het energieverbruik door een rationeel energiegebruik, de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen en een decentralisatie van de energieproductie.

L. BARBE

M. MAERTENS

A. DE BOECK

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Vlaamse Raad vraagt aan de Vlaamse Executieve :

- dringend werk te maken van een rationeel **energiegebruik** ;
- de aan de gang zijnde procedures tot herziening van het gewestplan voor de aanleg van nieuwe **hoogspanningslijnen** te stoppen, geen nieuwe procedures hiervoor op te starten en een bouwstop voor nieuwe hoogspanningslijnen in te stellen ;
- in samenwerking met de federale overheid een **saneeringsprogramma** op te stellen zodat de meest problematische hoogspanningslijnen, zowel met het oog op de volksgezondheid als om esthetische redenen, verwijderd kunnen worden.

L. BARBE

M. MAERTENS

A. DE BOECK
